

INTERVENCIÓ DEL PORTAVEU DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTES-CIUTADANS PEL CANVI EN EL DEBAT D'ORIENTACIÓ POLÍTICA GENERAL,
27.09.07

Gràcies, Sr. President.

Senyores i senyors diputats

Molt Honorable Sr. President de la Generalitat, pujo a la tribuna en nom del grup Socialistes-Ciutadans pel canvi per manifestar el nostre suport a l'acció desenvolupada pel seu govern, per afirmar la coincidència amb el seu diagnòstic de la situació del país i per donar suport també als propòsits que ha anunciat.

President, vostè ha demostrat que sap on va, i això és molt d'agrair en un moment polític en el que alguns evidencien una gran desorientació i fins i tot una curiosa deriva radical.

El fet de compartir diagnòstic i de donar ple suport a les polítiques del Govern que van ser desenvolupades ahir de forma tan detallada, em convida a fer en nom del meu grup parlamentari una aportació al debat polític més general al que vostè ens emplaçava cap al final de la seva intervenció.

I per això vull començar proporcionant un reguitzell de dades que ens ajudin a situar-nos.

Quin és el món d'avui?

- L'any 2006, 1,3 milions de persones als Estats Units van completar el seus estudis universitaris, 3,1 a l'Índia i 3,3 a la Xina. El 100% dels llicenciats universitaris hindús parlen anglès. D'aquí 10 anys, el país amb més habitants que parlin anglès com a segona llengua serà...la Xina.

- Segons el Departament de Treball dels Estats Units, 1 de cada 4 treballadors canviarà de feina en el proper any. I 1 de cada 2 ho farà en els propers 5 anys. Per cert, dades molt coincidents amb les del Departament de Treball de la Generalitat. Els nens americans que actualment es troben en edat escolar, hauran tingut entre 10 i 14 ocupacions diferents quan tinguin 38 anys. Aquesta veritable mutació del món del treball té conseqüències de molts tipus, entre elles les estudiades per Richard Sennett en el seu llibre "La corrosión del carácter".

- La ràdio va trigar 38 anys en aconseguir una audiència de 50 milions de persones. La televisió ho va aconseguir en 13 anys. Internet en 4.

- La fibra òptica de tercera generació pot transmetre 10 trilions de bits per segon, és a dir, l'equivalent a 1.900 CDs cada segon, o a 150 milions de trucades telefòniques simultànies. Aquesta capacitat s'està triplicant cada sis mesos.

- A Catalunya en aquests moments, un 41,5% dels ciutadans són usuaris freqüents d'Internet i un 53,9% l'han usat en els darrers tres mesos.

- Pel que fa a les empreses, Catalunya és el país número u d'Europa en penetració de la banda ampla i el número sis pel que fa a les llars.

- Gairebé un 60% dels adults del nostre país no han acabat els estudis secundaris. I, per tant, molts no tenen gaire clar què es pot fer amb Internet. Hi ha un 39% de la població que ni fa servir Internet ni ho vol fer perquè no hi veu la utilitat.

- Estem formant a gent jove perquè faci feines que encara no existeixen, perquè utilitzi tecnologies que encara no s'han inventat, per solucionar problemes que encara ni se'ns han acudit. De les deu feines més sol·licitades en el món en l'any 2000, es preveu que cap d'elles ho sigui l'any 2010.

- La comunitat llatinoamericana implantada a Barcelona ha crescut fins a multiplicar-se per tres en els últims 4 anys i ja representa un xic més de 200.000 ciutadans.

- Uns 300.000 musulmans residents a Catalunya van començar el passat 13 de setembre el Ramadà.

- Els equatorians, romanesos, marroquins, xinesos, així com altres comunitats d'immigrants de la Unió Europea que han decidit escollir Catalunya per treballar, per viure i per formar les seves famílies, representen el 12% de la població.

És molt sorprenent que en aquest món que canvia tant ràpidament i on tot està tan interrelacionat els nostres debats tendeixin a esdevenir cada cop més locals, limitats, petits...

En particular, els debats produïts en les setmanes que han precedit a aquest debat d'orientació política general, han estat més aviat marcats

per la desorientació i la contemplació extàtica del nostre melic. Extàtica, d'èxtasi.

Com la peregrina idea de refundar el catalanisme.

La temptativa de refundar el catalanisme resulta com a mínim pretensiosa perquè el catalanisme té unes arrels ben profundes i sòlides que difícilment poden ser substituïdes per l'acte voluntarista d'un dels dos partits d'una coalició en crisi. Quan parlem de catalanisme estem parlant d'un sentiment, de les moltes maneres d'identificar-se amb el país que no necessiten refundacions, ni reformulacions, ni pautes, ni models, ni receptes, ni carnets, ni cases comunes. Si m'apuren el catalanisme no necessita ni líders carismàtics, ni messies, ni herois. És un sentiment cívic, que no admet cap mena d'apropiació personal ni de patrimonialització partidista.

Ja ho deia en Sisa, "casa meva és casa vostra si és que hi ha cases d'algú". El catalanisme ha d'estar a totes les cases que ho vulguin –i quan més siguin millor– i si hi ha d'haver una casa comuna del catalanisme, aquesta ha de ser la pròpia Catalunya, no un partit o un altre. El catalanisme no precisa de salvadors ni homes providencials, però sí d'un impuls col·lectiu. Un impuls que ha d'encertar en assenyalar horitzons.

Cal evitar, doncs, l'error de tancar el catalanisme en el marc d'un projecte polític determinat. Però cal també evitar un altre error en el que alguns poden caure. L'error de la radicalització estèril. Hi ha dreceres que no porten enlloc. I excessos de velocitat que es paguen cars.

No és radicalitzant una minoria que mobilitzarem la majoria. No és apel·lant a les essències que convencerem aquells que esperen més substància. Contràriament al que semblen voler alguns, no es tracta de convertir els nacionalistes en independentistes, sinó d'aconseguir que el catalanisme sigui atractiu per a la immensa majoria, que esdevingui un sentiment cívic àmpliament compartit, el projecte nacional de la immensa majoria dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Deia el poeta León Felipe: “¡No hay que llegar los primeros y solos, sino con todos y a tiempo!”. Aquest és el repte del catalanisme d'avui.

El catalanisme d'avui no és el custodi d'una identitat col·lectiva preestablerta i tancada per sempre. La identitat catalana és dinàmica i plural. Qualsevol identitat col·lectiva no pot substituir el concepte de ciutadania i ha de ser compatible amb identitats personals diverses. De fet, més útil que la discussió sobre identitats, és treballar per tal que tothom s'identifiqui amb el país, que té una llengua i una cultura a preservar i projectar, una història a conèixer, un paisatge a conservar i unes formes de vida a practicar. Però això no serà possible des de la confrontació entre identitats perquè el sentiment de pertinença no es pot construir des del rebuig, la confrontació o l'exclusió.

Nosaltres, socialistes i ciutadans pel canvi, no volem un catalanisme contra Espanya, ni tant sols d'esquenes a Espanya. Volem seguir treballant per augmentar l'autogovern i transformar el conjunt d'Espanya en un sentit federal. És obvi que la pluralitat del catalanisme integra posicions diferents a aquesta. Però es poden reduir a dues grans opcions: l'aprofundiment de l'autogovern en el marc espanyol (que pot i ha d'evolucionar en un sentit federal) i la independència. L'opció independentista, plenament legítima, no és, evidentment, la nostra.

Un respectat columnista ha alertat ja de la brama que corre segons la qual si no ets sobiranista no ets bon català. Ai, dels que volen un altre cop expedir carnets de bons i dolents. Ai, Catalunya, si et deixes portar pels especialistes en carrerons sense sortida.

La majoria no podrà mai sentir-se identificada amb els que cremen símbols. En democràcia sols el respecte genera respecte. Les guerres de banderes mai no han portat al triomf dels ideals. Prou vegades hem vist trepitjats els nostres símbols i menyspreada la nostra llengua com per imitar aquestes actituds insensates.

En canvi, hem de pensar com incorporar la immensa majoria dels que viuen i treballen a Catalunya al catalanisme, a aquest sentiment cívic compartit. I en aquest sentit resulta absolutament necessari “repensar Catalunya” en el segle 21.

Sí, RE-PEN-SAR Catalunya en el segle 21.

Repensar-la des de la política i repensar-la des de la societat civil. Una societat que ens exigeix avui una visió generosa de la responsabilitat política. Ens cal compartir, plegats, quants més millor, un diagnòstic sobre el futur de Catalunya en el món global d'avui.

Una altra distracció nacional perversa ha estat la d'alimentar el pessimisme patològic. El pessimisme ens matarà perquè ens paralitza... i és més trist i més avorrit.

El pessimisme és contagiós. Però, afortunadament, també ho són la confiança, la il·lusió, o l'optimisme. Practicar el pessimisme des de la política és irresponsable. Ho diuen tots els manuals d'economia moderna. Generar confiança és clau pel desenvolupament i el creixement.

No podem anar amb cara de tristos pel món.

I no es tracta de fer més petits o menys importants els reptes. Tot el contrari. Es tracta d'encarar-los amb l'energia necessària per vèncer-los.

Ens cal una Catalunya més integradora alhora que oberta i confiada, una oferta nacional "més contractual", més cívica, més moderna, menys emocional-dramàtica... Si Catalunya "interessa"... la nostra nació té futur. I Catalunya interessa si proporciona benestar, si genera oportunitats. I així serà també capaç d'integrar als nouvinguts.

Aquest és el repte.

Si perdem la cohesió interna i no sumem més voluntats cíviques i ciutadanes a un projecte nacional més acollidor, menys tibet, menys ofegat per la llosa del que vam arribar a ser i no som...; si no som capaços d'oferir un catalanisme més amable, més simpàtic, més confiat, més tranquil, el catalanisme podria esdevenir inútil per a cohesionar i liderar el país.

Per això cal encertar també amb les polítiques públiques que desenvolupi el Govern. Una política econòmica capaç de garantir prosperitat a partir del foment de la competitivitat i la innovació; que recompensi els emprenedors i que valori la cultura del treball i de l'esforç. Una política

social en sentit ampli, que assegurí igualtat d'oportunitats per a tothom i atenció als que més ho necessiten. Una política territorial atenta a la diversitat del país. Una política educativa que formi els ciutadans del futur i els prepari per aquest món de canvis vertiginosos. Una política cultural integradora i compromesa en la projecció de la llengua catalana. Unes infraestructures al servei del creixement econòmic, la mobilitat sostenible i l'equilibri territorial. Una política ambiental que assegurí el respecte al medi natural i la incorporació de criteris de sostenibilitat al conjunt de polítiques públiques. Unes polítiques actives d'ocupació i per a l'emancipació juvenil. Unes polítiques d'habitatge que facin possible l'exercici del dret a gaudir d'un habitatge digne en condicions assequibles. És a dir, les polítiques públiques de les que ahir ens parlava el Molt Honorable President de la Generalitat.

Però som conscients que no n'hi haurà prou només amb polítiques públiques. Cal estrènyer el lligam dels ciutadans amb la política. I això no sols requereix eficàcia de les polítiques sinó una reflexió a fons sobre el propi paper de la política.

Llegeixo a Daniel Innerarity:

Lo que actualmente desacredita a la política no es una actitud autoritaria sino la distancia entre lo que habría que hacer y lo que se hace, la discrepancia entre las palabras y los hechos, la precipitada apelación a que no es posible hacer otra cosa. Lo que molesta de la política es su desconcierto e incapacidad. (...) La política es una mezcla ocasional de postergaciones, administración y táctica.

Si la política no aplaça els debats sobre els problemes reals per refugiar-se en debats essencialistes; si som capaços de pensar en avui, l'any

vinent i la dècada vinent; si som capaços de mantenir diferències allà on hi ha diferències i de tendir ponts allà on és necessari, estarem fent un gran servei al país i, molt probablement, estarem fomentant el retorn de la confiança en la política i una disminució de l'abstenció.

Cal reconèixer que la retòrica ens perd i, també, la petulància de creure que els debats que massa sovint mantenim entre les forces polítiques són els debats de la societat, els que interessin a la gent.

Correm el risc de no interessar per no abordar, senzillament, els temes que afecten la gent concreta, en termes reals i amb propostes realistes. Del "parlar pels descosits" i del "parlar per parlar" hem de passar al nostre popular i senzill "parlar clar i català", que és molt més que la reivindicació d'una llengua. És una manera de dir que no s'ha de perdre la força per la boca. Menys queixar-se i més autoexigència. Com ho plantejava ahir el President.

Hi ha una cosa encara pitjor que una política irresponsable, irrealitzable o equivocada... és senzillament que sigui irrellevant. Correm el risc de que la política, a casa nostra, acabi sent irrellevant per a la ciutadania: bé per allunyada, per incomprendible, o per preocupada per d'altres coses que no són les que afecten a la vida diària de les persones,... etc.

Correm el risc no tan sols de no anar per davant, estirant, liderant o acompanyant la societat en la seva projecció cap el futur... sinó de ser una rêmora per ser incapaços d'entendre el moment i les necessitats.

La política no pot conrear la melangia, la hipocondria, l'ànim pusil·lànim, el derrotisme, la decepció... No ens ho podem permetre i no correspon a

la llarga i exemplar tradició del catalanisme polític que no ha defallit mai, que no s'ha deixat vèncer, que no s'ha rendit davant de les adversitats.

Tenim problemes sí, però també oportunitats i gent nova que no es queda amb els braços creuats esperant que des de la política resolguem els seus problemes.

Avui, afortunadament, la nostra societat és més autònoma.

Siguem clars. La política ha perdut espai i capacitat d'incidència sobre qüestions transcendents. Avui la política apareix com a menys necessària pel desenvolupament individual i personal. Per això ens cal retrobar el lloc d'una política democràtica que faciliti el desenvolupament dels projectes de vida de les persones, que garanteixi les condicions de llibertat real, la imprescindible justícia social i la necessària cohesió territorial que ens farà una societat equilibrada i segura de cara al futur.

Hi ha molts exemples de capacitat emprenedora i d'optimisme en la societat catalana.

Per exemple, Javier Mariscal el dissenyador més internacional que viu i treballa a Catalunya, que està preparant una pel·lícula de dibuixos animats amb Trueba, dissenyant una botiga per a una potent cadena internacional de moda, o un banc a Internet ens diu que "El futur és de la llum, de la gent que innova, que s'equivoca, d'aquells que es posen al dia."

O el cas d'Amadeu Roig, el jove emprenedor lleidatà que ha guanyat el premi internacional Creative Young Entrepreneur Award, per davant d'una romanesa i d'un italià.

Una empresa catalana, Ros Roca, que compra l'anglesa Dennis Eagle i es converteix en líder d'equipaments mediambientals. Ros Roca esdevé així la primera empresa mundial en la producció de béns d'equip de medi ambient.

Una empresa catalana de recomanacions gratuïtes que innova el panorama de la música "online". El software social de MusicStrands sobrepassa els 4,7 milions de títols (juny 2005). MusicStrands és una empresa ubicada en el campus de la Universitat Autònoma (UAB) a Bellaterra que rastreja no només la música que els usuaris compren sinó també la forma en què la busquen a Internet.

Una empresa catalana que il·lumina Nova York. El panell lluminós del Nasdaq a la plaça de Times Square de Nova York, està fabricat per una empresa catalana. També els nous cartells informatius de l'estadi dels Yankees de Staten Island. Es tracta d'Odeco, una companyia de Badalona amb filials internacionals que ha passat a mans de la família Carulla, propietaris de firmes com Pans & Company, Gallina Blanca o Ausonia.

Però no es tracta sols d'alguns exemples aïllats. La taxa d'activitat emprenedora a Catalunya es va incrementar l'any 2005 fins el 6,8%, segons el darrer informe Global Entrepreneurship Monitor (GEM). Aquesta taxa del 6,8% supera clarament la mitjana espanyola (5,7%) i europea (5,5%). De fet, d'entre els estats europeus analitzats només Irlanda compta amb una taxa d'activitat emprenedora superior.

A Catalunya, el 84,3% de les empreses es creen per la detecció d'una oportunitat de negoci, mentre que només un 9% es creen per necessitat.

L'any 2006 el creixement del producte interior brut (PIB) va superar el 3% per quart any consecutiu i es va elevar al 3,9% (superant en un punt i mig el de la zona euro), a conseqüència del fenomen migratori i de la fortalesa del consum intern i del sector de la construcció.

El nostre país, la nostra societat viu un bon moment. Tenim problemes, sí. Però són problemes derivats del creixement. Problemes que compartim amb la majoria de societats avançades. I aquí cal recordar que un dels nostres factors de retard ha estat precisament que els que governaven quan érem 6 milions no van pensar que ben aviat arribaríem a ser 7 i mig.

El benestar ha generat també majors nivells d'exigència i una ciutadania més crítica. I això és bo. I és la política la que s'ha d'adaptar a aquesta nova realitat. I no al revés.

Molt Honorable President Montilla,

L'encoratgem a continuar el camí que el seu Govern ha iniciat. Fent de la Catalunya social i nacional la mateixa Catalunya. Aquesta síntesi ens farà forts. La prioritat social és una exigència nacional. Qui no ho entengui no estarà entenent el que el país i la societat ens reclamen.

Vostè senyor President ens deia fa poc més d'un any que "Catalunya necessita un govern que governi, que estigui al costat de la gent, i que

doni respostes als neguits dels catalans. No cal omplir-se la boca amb la paraula nació. Perquè la nació és la casa, l'escola, el barri, l'empresa. La nació és la gent i les seves oportunitats de futur”.

Ho compartim. No és menys nacional ni menys ambiciosa aquesta Catalunya de la que vostè parla. Com deia ahir la Presidenta del nostre grup parlamentari, Manuela de Madre, alguns confonen èpica amb retòrica. Nosaltres no. I Catalunya tampoc no s'ho pot permetre.

Compartim la seva preocupació pel present i pel futur. D'aquí l'interès concret a que amplii les seves referències a la formació professional que és un factor decisiu en aquesta batalla pel futur que Catalunya està lliurant.

Perquè avui en dia es produeix cada cop més una incorporació massiva dels joves al mercat laboral.

I cada cop són més els joves que associen el treball amb l'únic objectiu de l'emancipació...

Emancipació, sí; però no a costa de perdre la capacitat d'aprenentatge i de formació!

La nova Formació Professional pot ser una resposta adequada.

Una bona formació no garanteix automàticament el fet d'aconseguir un treball digne, de manera immediata, però pot garantir l'estabilitat del lloc de treball, la capacitat de progressió laboral o professional. Alhora que

s'ha de consolidar com un element clau per a la millora de la competitivitat a nivell global.

És important fomentar la qualificació professional adaptada a la realitat del mercat laboral, combinant-la amb polítiques actives d'ocupació.

Volem saber quins són els objectius de l'acció de govern en aquest terreny.

President, el seu Govern està guanyant la discussió en el terreny real. Mentre uns es barallen per saber qui és més nacionalista, el seu govern assoleix un acord transcendent en matèria d'inversió de l'Estat en infraestructures a Catalunya. Debatrem fins a avorrir-nos sobre qui defensa millor els interessos del nostre país. Però del que ja no hi ha dubte és que qui més inversions de l'Estat ha aconseguit per Catalunya ha estat el seu govern, President Montilla. I potser la seva modèstia li impedeix fer-ho, però l'acord cal qualificar-lo d'històric. Un acord aconseguit gràcies a la tenacitat del Conseller Castells i a la unitat sense fissures del govern, sens dubte. Però és un acord que ha estat possible sobretot gràcies al nou Estatut.

Ho dic pels que el consideraven esquifit, pels que creien que no es desenvoluparia, pels que han dubtat o dubten sobre si valia la pena.

I ho dic també per recordar que l'Estatut va ser referendat pels ciutadans i ciutadanes de Catalunya fa un any. Fa un any, no vint anys! I parlant del referèndum, qui pot defensar el dret a decidir si no respecta les decisions preses pels catalans fa poc més d'un any?

L'Estatut del 2006 és el nostre horitzó nacional per a molt de temps. Recordem que el del 1979 no es va desenvolupar plenament ni en 20 anys. Recordem que encara hi ha qui vol liquidar aquest Estatut a través d'una sentència del Tribunal Constitucional. Nosaltres el defensarem aferrissadament on calgui i davant de qui calgui. I no ho dubtin: també davant del govern socialista sempre que calgui. Perquè és el millor reconeixement de la nostra personalitat nacional en els darrers tres segles. Perquè ens atorga més competències i més recursos per enfortir l'autogovern. Perquè ens dota dels instruments necessaris per fer de Catalunya el país de primera i el país ple d'èxits dels que el President Montilla ens va parlar en el seu discurs d'investidura.

Defensarem aferrissadament l'Estatut perquè vàrem ser decisius en la seva elaboració però, sobretot, perquè respectem la voluntat dels catalans. Perquè, com vostè, Molt Honorable President, va dir amb motiu del lliurament de la medalla d'or de la Generalitat als presidents Pujol i Maragall, "ningú no ens farà anar com a poble per un camí que, col·lectivament no desitgem". I Catalunya no vol anar enrere. Ni tampoc vol emprendre aventures incertes.

Vam dir que Catalunya faria un salt endavant quan hi hagués un govern d'esquerres aquí, capaç de negociar i acordar amb un govern socialista a Espanya. I ha estat així. Així hem tingut el nou Estatut. Així hem obtingut l'acord sobre infraestructures. Així obtindrem el traspàs de la gestió del servei de rodalies, la participació decisiva en la gestió de l'aeroport, la gestió dels permisos de treball dels treballadors estrangers en connexió amb l'expedició dels permisos de residència, la gestió de les beques de l'ensenyament obligatori, majors competències en matèria de justícia, la

inspecció de treball, i tantes altres competències que ens permetran vèncer la batalla pel segle 21.

Vostè i el seu govern representen l'esperit català que ens ha fet forts: modèstia, treball rigorós i constant, poques paraules... i molts fets, la cultura de l'esforç. Poca gesticulació i encara menys escarafalls.

Valorem de forma especialment positiva l'acció del govern sobre el territori, el dibuix de la Catalunya del futur a partir de la realitat i el potencial diferencials de cada una de les seves regions.

Vostè i el seu govern entomen els problemes, conscients de les dificultats i de la necessitat d'establir complicitats més àmplies... Per això celebrem i encoratgem la política de grans acords nacionals iniciada amb el Pacte Nacional per l'Educació i l'Acord Estratègic.

Impulsar grans acords sobre temes de país (habitatge, recerca, infraestructures, immigració) és la millor política per a fer front als reptes que tenim avui plantejats.

Valorem la seva capacitat de diàleg i concertació. De la mateixa manera que cridem a la confiança, l'empenta i el compromís dels diferents sectors socials, dels emprenedors i dels treballadors i les treballadores de Catalunya.

Quan encara no fa un any de la seva investidura com a President i de la constitució del nou govern, s'han obtingut bons resultats. I n'obtindrem molts més en els anys a venir. Al servei dels catalans.

No s'estranyi, per tant, Molt Honorable Senyor President, si aquesta perspectiva d'estabilitat, treball rigorós i bons resultats incomoda molt a alguns. La raó és que pensen que el seu futur polític depèn del fracàs del govern que vostè presideix. I això, senyores i senyors Diputats, no seria bo per Catalunya. Però no pateixin, no passarà.

Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.